

Mountain Wilderness Slovenije – Društvo za ohranjanje neokrnjene gorske narave
Okoljski center, Trubarjeva 50, SI-1000 Ljubljana
www: <http://www.mountainwilderness.si/> e-mail: info@mountainwilderness.si

in

Temno nebo Slovenije
Teslova 30, 1000 Ljubljana

Tel. +386 (1) 477 66 53
www: <http://www.temnonebo.org/>
e-mail: darksky@tp-lj.si

Društvom za varovanje okolja in narave

Ljubljana, 03.12.2008

Akcije ob Noči v soju sveč 2008 v soboto 20.12.2008

Spoštovane kolegice in kolegi

Predstavitev in namen

Društvo Mountain Wilderness Slovenije (MWS) združuje ljubitelje gora in neokrnjene narave v Sloveniji kot del svetovnega gibanja MW. Naše delo je usmerjeno v prizadevanja za ustanavljanje naravnih parkov, omejevanja vplivov človekove dejavnosti na okolje in naravo ter na varstvo lokalnih kultur pred učinki globalizacije.

Eno od dejavnosti našega društva je tudi zavzemanje za zavarovanje Triglavskega narodnega parka kot narodnega parka po standardih Svetovne organizacije za varovanje narave (IUCN), to je kot območja kategorije II po IUCN. Športni projekti, tako kot so zasnovani v Planici in na Rudnem polju na Pokljuki, po našem mnenju nikakor ne zagotavljajo spoštovanja osnovnih naravovarstvenih načel za narodne parke, kot jih določa IUCN. Na primer - le zakaj je treba tekaške proge asfaltirati in osvetljevati?

Temno nebo Slovenije si prizadeva za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja okolja, ki predstavlja grožnjo biotski raznovrstnosti in človekovemu zdravju, je energetska neučinkovita rešitev ter onemogoča opazovanje naravnega zvezdnatega neba, ki je naša skupna naravna in kulturna dediščina.

Kje naj bi bilo svetlobno onesnaževanje bolj neprimerno - kot v narodnih parkih!

Iz tega razloga bomo v soboto 20.12.2008 zvečer – eno noč pred zimskih sončevim obratom – izvedli

nočni pohod od Rudnega polja do Plesišča. Tam bomo opozorili na izginjanje neokrnjenega nočnega neba ter grob gradbeni poseg v narodnem parku, ki bo postavil prostorsko in svetlobno potraten športni objekt v samo srce Pokljuke, v predel, ki je še v večini gozdnat.

Dogodek sovpada z mednarodno pobudo 'Candle night' – *Noč v soju sveč*. Ta prihaja z Japonske, kjer so jo leta 2003 oblikovale nevladne organizacije, zaradi njenega – tudi mednarodnega – uspeha pa jo je podprlo tudi Japonsko Ministrstvo za okolje. *Noč v soju sveč* želi ob poletnem in zimskem solsticiju spodbujati premislek ljudi o njihovem 'industrializiranem' načinu življenja, ki je pogosto prehitel in zato odtujen od bližnjih in narave. *Noč v soju sveč* nas vabi, da se v času izbranega večera posvetimo dejavnostim, ki nas približujejo ljudem in/ali nas povezujejo s planetom, kjer živimo.

Potek dogodka

Iz Ljubljane bomo organizirali posebni avtobusni prevoz. Odhod avtobusa je ob 17 h s Kongresnega trga. Na avtobus lahko prisedete še na avtobusnem postajališču Ljubljana-Šentvid ob 17:15 in na postaji Bled Union ob 18 h. V primeru prijave večje skupine, lahko dodamo še kako postajo ob poti. Prijave zbira Temno nebo na elektronski pošti darksky@tp-lj.si in telefonu +386 (1) 4776 653. Ob prijavi navedite imena oseb, kjer boste vstopili na avtobus in telefon vsaj ene osebe za morebitne nujne informacije.

Vse ostale, ki ne boste šli z avtobusom, prosimo, da se potrudite za skupno rabo osebnih avtomobilov z neposrednim dogovorom ali s pomočjo portala www.prevoz.org, tako da bo vsak osebni avtomobil imel vsaj 3 potnike.

Izhodišče in povratek: parkirišče pred vojašnico Rudno polje na Pokljuki N46°20'44,2" E13°55' 24,0" višina 1352 m nm

Vmesni cilj: Prelaz Plesišče koordinate N46°21'15.89" E13°54'13.7" višina 1781 m nm.

Začetek pohoda je 20.12.2008 ob 19 h na parkirišču pred vojašnico na Rudnem polju. Od tam se bomo sprehodili do prve vojaške vlečnice, ob njej do druge vlečnice, nato mimo lovske opazovalnice na drevesu naprej do izvira Zlate vode in še do vrha grebena do prelaza za Planino Konjščico kakih 150 m severno od kote 1801 m Plesišče. Tam bomo prebrali skupno sporočilo akcije, ki ga bomo poslali medijem. Če bo vreme jasno, bomo imeli tam kratek tečaj astronomije, spoznali najpomembnejša ozvezdja, občudovali nočno nebo in opazovali svetlobno onesnaženje iz dolin.

Vračamo se po isti poti tako da bomo nazaj na parkirišču predvidoma med 22 in 23 uro.

Luna bo v zadnjem krajcu in bo vzšla skoraj dve uri po polnoči. Od planetov bo takoj zvečer nad JZ obzorjem vidna Venera, nad vzhodnim obzorjem pa bo vzhajalo najznamenitejše ozvezdje zimskega neba: Orion. Ob povratku bomo lahko opazovali zimski šesterokotnik, ki ga tvorijo najsvetlejšje zvezde ozvezdij Voznik, Dvojčkov, Malega psa, Velikega psa, Orion in Bika. Udeleženci, ki bodo opremljeni z binokularji bodo lahko opazovali tudi znamenite objekte zimskega neba, kot so npr. meglica M42 v Orionu, galaksiji M31 in 33 ter nekaj svetlih zvezdnih kopic. Okoli pol dvanajste ure vzide planet Saturn.

Pred odhodom s Pokljuke se bomo še pogreli s čajem in majhnim prigrizkom v gostišču Jelka. Okvirna cena za celotni dogodek je 15 EUR po osebi.

Celotno področje pohoda si lahko pogledate na http://www.geopedia.si/#b4_x416731_y134695_s15 ali na planinski karti Triglava oz. Vzhodnih Julijskih Alp.

Organizatorja si pridržujeta pravico do sprememb programa zaradi varnostnih, vremenskih ali drugih pogojev. Udeležba je na lastno odgovornost vsakega udeleženca. Prav tako je morebitni solo vzpon na Viševnik zgolj lastna planinska tura vsakega posameznika oz. skupine udeležencev na svojo odgovornost.

Večina poti pohoda gre po ne preveč strmi travnati strmini, ki pa bo pozimi zasnežena in/ali poledenela. Nočne temperature na višinah okrog 1500 m nad morjem so praviloma nižje od dnevnih. Od udeležencev zahtevamo ustrezno planinsko opremo za zimsko visokogorje v nočnem času. Čelna svetilka je obvezna, čeprav bomo poskušali hoditi ob naravni svetlobi in tako adaptirali oči za opazovanje nočnega neba. Koristno je imeti s seboj primeren prenosen daljnogled za opazovanje nebesnih pojavov.

Drugi dogodki tega večera

Dogodek *Noč v soju sveč* bomo začeli s prižigom sveče velikanke (višine treh metrov), v Ljubljani ob 16.00. Takoj, ko bodo znane podrobnosti o natančni lokaciji, jih bomo objavili na spletni strani MWS in Temnega neba. Vljudno vabljeni!

Spodbudili smo vse lokale, da ob tej priložnosti za uro ali dve zmanjšajo ali po možnosti ugasnejo običajno razsvetljavo in uporabijo svečavo. Ob tem se bomo spomnili, kako smo ljudje odvisni od modernih tehnoloških rešitev, ki jih razumemo kot samo po sebi umevne, a imajo velik vpliv na naravo, od katere smo prebivalci mest vedno bolj odtujeni.

Spodbujamo vsa društva ali posameznike, da z organizacijo aktivnosti opozorite na druge naravovarstvene probleme v vaših krajih in planinskih kočah! Prosimo, da nas o vaših načrtih obvestite, da jih bomo lahko objavili na spletišču MWS, v rubriki Dogodki.

Ta večer lahko vsak na svoj izvorni način praznuje *Noč v soju sveč*. Vabimo vas, da se nam pridružite.

Več o svetovni akciji Candle night na <http://www.candle-night.org/english/>

Na morebitno snidenje!

Herman Mikuž
predsednik Temno nebo Slovenije

Matjaž Jeran
generalni sekretar MWS